

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 12 maja 2021 roku, wydanym w sprawie z powództwa I. P. przeciwko P. T. o zapłatę, Sąd Rejonowy w Zgierzu:

1. oddalił powództwo;
2. zasądził od I. P. na rzecz P. T. kwotę 1817 zł tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty;
3. nakazał pobrać od powoda I. P. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu kwotę 2.709,39 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Apelację od opisanego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w całości. Skarżący wydanemu orzeczeniu zarzucił:

I. wadliwość podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, która jest wynikiem

naruszenia przez Sąd rozpoznający sprawę przepisów postępowania, mogących mieć wpływ na treść orzeczenia w tym:

1. art. 233 § 1 k.p.c. - poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób

dowolny, w oderwaniu od realiów sprawy, bez rozważania w sposób bezstronny i wszechstronny w konsekwencji:

a) bezzasadnej odmowy wiarygodności zeznaniom świadka E.

W., i podjęcie przez Sąd I instancji samodzielnych ustaleń co do prawidłowości przyjętej przez pozwanego technologii prac u powoda, w sytuacji w której z treści pominiętego w tym zakresie materiału dowodowego z zeznań świadka oraz wyjaśnień powoda wynikało, iż pozwany samodzielnie dokonał wyboru technologii prac, która następnie została zakwestionowana przez kierownika budowy, generalnego wykonawcę oraz samego powoda,

b) bezzasadne uznanie za wiarygodny dowód z dokumentów

przedstawionych przez pozwanego z faktur VAT z okresu od stycznia 2016 r. do maja 2016 r. na okoliczność poniesionych przez niego wydatków związanych z przygotowaniem materiału do planowanych prac, w sytuacji: braku wykazania przez pozwanego, iż zakup tychże materiałów był przeznaczony na prace u powoda, okoliczności, iż pozwany nie przygotował powodowi zestawienia potrzebnych materiałów do prac, nadto z uwagi na fakt, iż zaliczka przez powoda była przekazana pozwanemu w maju 2016 r., oraz mając na względzie okoliczność, iż pozwany prowadzi działalność gospodarczą w zakresie usług stolarskich, zaś zakupione materiały mogły nie służyć przygotowaniu prac u powoda,

c) pominięcie wyjaśnienia okoliczności związanej z rzekomym wysłaniem

powodowi przez pozwanego wiadomości e-mail, z treści której miała wynikać próba polubownego zakończenia sporu oraz gotowości pozwanego do przekazania powodowi przygotowanych desek w celu wykorzystania do innych prac związanych z inwestycją, w sytuacji kiedy powód jednoznacznie wskazywał, że nie otrzymał tego rodzaju wiadomości od pozwanego, (jedyne stanowisko od pozwanego powód uzyskał w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty, kiedy proces inwestycyjny był już zakończony) zaś gdyby została ona mu doręczona wcześniej, rozważyłby tego rodzaju ewentualność,

d) bezzasadne uznanie przez Sąd I instancji, braku wykazania przez

powoda okoliczności istotnych dla wydania rozstrzygnięcia w sprawie za pomocą dowodu z opinii biegłego z zakresu budownictwa, przy jednoczesnym rozważeniu przez Sąd dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z urzędu, w konsekwencji nie wydania postanowienia w tym przedmiocie z uwagi na uznanie przez Sąd nieprzydatności takiego dowodu z uwagi na ukończenie procesu inwestycyjnego u powoda, oraz brak innego rodzaju poza osobowego materiału dowodowego w sprawie,

2. art. 327¹ § 1 pkt. 1 k.p.c. - poprzez niewskazanie przez Sąd I instancji

podstawy faktycznej i prawnej odmowy uwzględnienia stanowiska merytorycznego pozwanego w sprawie i uwzględnienie oddalenie w całości, w sytuacji:

a) uznania przez Sąd z jednej strony konieczności przeprowadzenia

dowodu z opinii biegłego z zakresu budownictwa w celu weryfikacji wyjaśnień powoda oraz zeznań świadków, z drugiej zaś przy dokonaniu oceny, iż w stanie faktycznym sprawy byłby on niecelowy do przeprowadzenia z uwagi na zmianę koncepcji prac wykończeniowych tego fragmentu inwestycji, oraz brak dokumentacji fotograficznej z okresu prac pozwanego,

b) uznania, przez Sąd, iż powód nie wyznaczył pozwanemu terminu do

zmiany sposobu wykonania prac po upływie którego mógłby odstąpić od umowy, podczas gdy z dalszej części uzasadnienia wynika, iż z uwagi na odmowę pozwanego co do zmiany sposobu wykonania prac, w umówionej stawce wynagrodzenia, powód był uprawniony do złożenia oświadczenia odstąpienia od umowy bez wyznaczenia tego terminu,

c) uznania przez Sąd I instancji, braku możliwości weryfikacji czy

deski zbadane przez biegłego w trakcie oględzin, w istocie były przygotowane dla powoda, przy jednoczesnym stwierdzeniu, iż pozwanemu należało się wynagrodzenie z tytułu wykonanych czynności mimo zgłaszanych zastrzeżeń co do prawidłowości wykonania usługi do momentu odstąpienia powoda od umowy.

II. naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 113 ust.1 u.k.s.c. –

poprzez jego nieuzasadnione zastosowanie i obciążenie powoda kosztami sądowymi w zakresie dowodu z opinii biegłego z zakresu stolarstwa, w sytuacji kiedy wniosek o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z tejże opinii pochodził od pozwanego, zaś powód wielokrotnie na etapie rozpoznawania wniosku wskazywał na jego nieprzydatność dla wydania rozstrzygnięcia w sprawie.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości oraz o zmianę rozstrzygnięcia w przedmiocie zwrotu kosztów postępowania poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Ewentualnie wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do Sądu I instancji oraz pozostawienie temuż Sądowi rozstrzygnięcia co do zwrotu kosztów postępowania.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie na swoją rzecz od powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie jest zasadna.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia stanu faktycznego poczynione przez Sąd I instancji i przyjmuje je w całości, czyniąc podstawą własnego rozstrzygnięcia.

Zarzut naruszenia art. 327¹ § 1 k.p.c., dotyczący rzekomo wadliwego sporządzenia uzasadnienia zaskarżonego wyroku należy uznać za nietrafny. Przepis ten nakłada na sąd jedynie obowiązek wyjaśnienia przyczyn oparcia rozstrzygnięcia na poszczególnych dowodach, natomiast sporządzenie przez Sąd uzasadnienia w sposób nie w pełni odpowiadający stawianym mu wymaganiom może stanowić usprawiedliwioną podstawę zaskarżenia jedynie wówczas, gdy przedstawione w nim motywy nie pozwalają na przeprowadzenie kontroli zaskarżonego orzeczenia z uwagi na brak wszystkich koniecznych elementów lub inne kardynalne braki. Chodzi o sytuację, gdy treść uzasadnienia orzeczenia uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania wyroku. Tylko bowiem w takim przypadku uchybienie art. 327¹ pkt. 1 k.p.c. może być uznane za mogące mieć wpływ na wynik sprawy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 22 grudnia 2017 roku, sygn. akt I ACa 707/17). W realiach niniejszej sprawy uzasadnienie Sądu I instancji umożliwia kontrolę instancyjną skarżonego orzeczenia, czyniąc tym samym zarzut naruszenia art. 327¹ k.p.c. chybionym.

Wbrew zarzutowi naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (wskazany w różnych płaszczyznach i kontekstach), ocena dowodów dokonana przez Sąd I instancji pozostaje w zgodzie z dyrektywami wskazanymi w przywołanej normie prawnej.

Sąd Rejonowy nie odmówił wiary zeznaniom świadka E. W.. Przypomnieć w tym miejscu trzeba, że zeznania świadka dotyczyć mogą tylko faktów. Tymczasem powód chciałby uczynić zeznania świadka podstawą uzasadniająca żądanie pozwu, czyli potraktować je jako zawierające wiadomości specjalne. Co prawda świadek ten pełnił funkcję kierownika budowy i posiada wiedzę odnośnie prawidłowości wykonywania prac, lecz nie można uznać jego wypowiedzi za wystarczające do uwzględnienia powództwa w sytuacji, gdy pozwany zaprzecza twierdzeniom o nieprawidłowym doborze przez wykonawcę technologii w wykonywaniu dzieła. Poza tym zgromadzony materiał dowodowy nasuwa wątpliwości co do przebiegu samego wykonania prac. Z tego też względu zeznania E. W. wymagały zweryfikowania opinią biegłego, aby można było im nadać oczekiwany przez skarżącego rezultat, czego w sprawie nie uczyniono.

Co prawda odnośnie faktur VAT od I – V 2016 okoliczności podnoszone przez powoda są zasadne, bowiem nie wiadomo, czy pozwany wydatkował zakupione produkty na budowę powoda, czy w związku z innymi pracami. Naturalnym działaniem przedsiębiorcy jest przecież dokonywanie zakupów zbiorczych. Okoliczności te pozostają jednak bez znaczenia w przedmiotowej sprawie, bowiem spór dotyczył zwrotu zaliczki uiszczonej przy zawieraniu umowy o dzieło, a nie rozliczenia wydatków i należności dla pozwanego. Również podnoszona przez skarżącego okoliczność związana z wysłanym przez niego e-mailem pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowego sporu

Zarzut odnoszący się do niedopuszczenia z urzędu dowodu z opinii biegłego z zakresu budownictwa należy uznać za chybiony i nielogiczny. Skarżący błędnie odczytuje motywy sądu, który odniósł się do jednego z wątków akcentowanych w sprawie, a mianowicie jakości wykonanego dzieła i jego estetyki, które pozwoliłyby ustalić charakter i istotność wady. Do takiej opinii rzeczywiście nie ma materiału dowodowego w postaci osobowych źródeł dowodowych, czy zdjęć fotograficznych, a zatem dopuszczenie opinii w opisanym zakresie na okoliczność jakości wykonania dzieła jest zbędne, bowiem biegły na podstawie materiału dowodowego nie będzie w stanie poczynić stosownych ustaleń i ocen.

Jak wynika zaś z treści materiału dowodowego, sporządzona opinia biegłego w innym zakresie nie jest jednoznaczna, z uwagi na brak materiałów niezbędnych do zweryfikowania prawidłowości zastosowanej technologii przez pozwanego, tj. chodzi o próbkę wykończonej deski niezbędną do porównania jej z techniką wykończenia desek. Biegły otrzymał jedynie zdemontowane deski, których wykonania nie mógł zweryfikować, bowiem stanowiska stron w tym zakresie były sprzeczne, a żadna z nich nie posiadała próbki obrazującej, jak miał wyglądać wykończony materiał. Z uwagi na brak owego materiału dowodowego biegły nie był w stanie wydać opinii, na podstawie której mógł ocenić prawidłowość wykonania zastosowanej przez pozwanego technologii, a Sąd nie mógł określić zasadności odstąpienia od umowy.

W przedmiotowej sprawie powództwo zostało prawidłowo oddalone na skutek uznania przez Sąd Rejonowy, że powód nie udowodnił, aby pozwany wykonywał dzieło w sposób wadliwy, co uprawniałoby powoda do odstąpienia od umowy

w trybie art. 636 k.c. Zgodzić się bowiem należy z Sądem Rejonowym, że przeprowadzone postępowanie dowodowe w sprawie nie dało podstaw do przyjęcia – czego zdaje się oczekiwać powód - że uprawnienie zamawiającego do odstąpienia z umowy wynika z art. 636 k.c.

Zgodnie z treścią art. 636 § 1 k.c. jeżeli przyjmujący zamówienie wykonywa dzieło w sposób wadliwy albo sprzeczny z umową, zamawiający może wezwać go do zmiany sposobu wykonania i wyznaczyć mu w tym celu odpowiedni termin. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu zamawiający może od umowy odstąpić albo powierzyć poprawienie lub dalsze wykonanie dzieła innej osobie na koszt i niebezpieczeństwo przyjmującego zamówienie.

Jak wynika z ustaleń, powód wskazał pozwanemu wadliwe wykonywanie dzieła i określił, na czym ono, jego zdaniem, polega. Uwagi powoda były związane z sugestiami kierownika budowy i dotyczyły metodologii mocowania desek, która w ocenie kierownika budowy nie była prawidłowa. Pozwany zakwestionował zarzucaną mu nieprawidłowość wykonania dzieła i odmówił dokonania poprawek. W konsekwencji należy przyjąć, za Sądem Rejonowym, że w tym konkretnym stanie faktycznym, spełnienie wskazanej w przepisie art. 636 § 1 k.c. przesłanki wyznaczenie terminu na dokonanie poprawek, było bezprzedmiotowe, bowiem nie wpływało na skuteczność odstąpienia.

Podkreślenia wymaga także, że w sprawie brak jest umowy pisemnej, która określałaby szczegółowo cechy zamawianego dzieła, a zgromadzony materiał dowodowy w postaci zeznań świadków i pozwanego wskazuje, że pozwany zamontował deski wybrane i zaakceptowane przez powoda, który w trakcie wykonywania dzieła zmienił swoje preferencje co do sposobu montażu. Nie wykazano także, aby strony ustaliły, jaka ma być zastosowana technologia wykonania dzieła. Skoro nie zostało to ustalone przez strony na etapie zawierania umowy, wyboru technologii dokonał wykonawca jako profesjonalista. Biorąc pod uwagę, że istnieje kilka metod montowania desek, nie sposób uznać jedynie na podstawie zeznań świadka E. W., że zastosowana przez pozwanego technologia była obiektywnie wadliwa, w świetle aktualnych zasad wiedzy technicznej i sztuki budowlanej.

Kluczowym w przedmiotowej sprawie było zatem ustalenie, czy metoda wykonywania dzieła zastosowana przez pozwanego, a kwestionowana przez powoda i kierownika budowy była nieprawidłowa. Ustalenie wskazanej okoliczności wymagało wiedzy specjalnej, którą posiada jedynie biegły i jego opinia nie może być w okolicznościach faktycznych badanej sprawy zastąpiona innym środkiem dowodowym (art. 278 k.p.c.). Z wnioskiem takim powód nie wystąpił ani w pozwie, ani też na etapie późniejszego postępowania, a do sporządzenia opinii przez biegłego we wskazanym zakresie, czyli ustalenia prawidłowości doboru zastosowanej przez wykonawcę technologii do wykonania dzieła w postaci odeskowania sufitu w domu powoda materiał dowodowy był wystarczający. Nie było bowiem sporu co do tego, w jaki sposób, przy zastosowaniu jakiej metody, pozwany wykonywał dzieło.

Reasumując powyższy wątek, to powód winien wykazać fakt istnienia wady w dziele wykonywanym przez pozwanego P. T., która w badanej sprawie sprowadzała się do wadliwości zastosowanej technologii, na którą wskazywała świadek E. W.. Skoro powód nie sprostął temu obowiązkowi, po myśli art. 6 k.c., słusznie Sąd Rejonowy uznał, że w przedmiotowej sprawie miała zastosowanie regulacja z art. 644 k.c., zgodnie z którą, dopóki dzieło nie zostało ukończone, zamawiający może w każdej chwili odstąpić od umowy, ale płacąc umówione wynagrodzenie.

Zarzut naruszenia art 113 ust. 1 u.k.s.c. nie jest uzasadniony. Sąd Rejonowy prawidłowo zastosował powyższy przepis do kosztów nieuiszczonych. Zgodnie bowiem z jego treścią kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Jak wynika z treści powyższego przepisu Sąd go stosuje według zasady rozliczenia kosztów procesu, czyli w tym przypadku stosownie do art. 98 k.p.c., bowiem wyrok sądu pierwszej instancji jest w całości niekorzystny dla strony powodowej. Z tego też względu w ocenie Sądu Okręgowego koszty postępowania pierwszoinstancyjnego prawidłowo ustalono przy uwzględnieniu zakresu rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego. Wobec braku zasądzenia żądania w jakiegokolwiek części powoda należy uznać za przegrywającego sprawę w całości, co w świetle art. 98 § 1 i 3 k.p.c. uzasadnia obciążenie go kosztami postępowania poniesionymi przez stronę pozwaną i pozostającymi w związku z żądaniami uwzględnionymi w wyroku. Koszty te obejmują również nieuiszczone koszty

sądowe w zakresie dowodu z opinii biegłego. Sama kwestia, że wniosek o przeprowadzenie owego dowodu z opinii biegłego pochodził od pozwanego nie ma znaczenia, bowiem to powód wystąpił z bezzasadnym roszczeniem i wciągnął pozwanego w spór, a pozwany dążył jedynie do obrony swoich racji i uniknięcia ponoszenia odpowiedzialności za bezzasadne powództwo. Powyższe okoliczności przemawiały za koniecznością obciążenia tymi kosztami powoda, jako strony przegrywającej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy uznał rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego za prawidłowe i na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w oparciu o regułę zawartą w art. 98 § 1 k.p.c., zasądzając na rzecz pozwanego koszty zastępstwa procesowego, których wysokość na 900 zł ustalono na podstawie § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.).